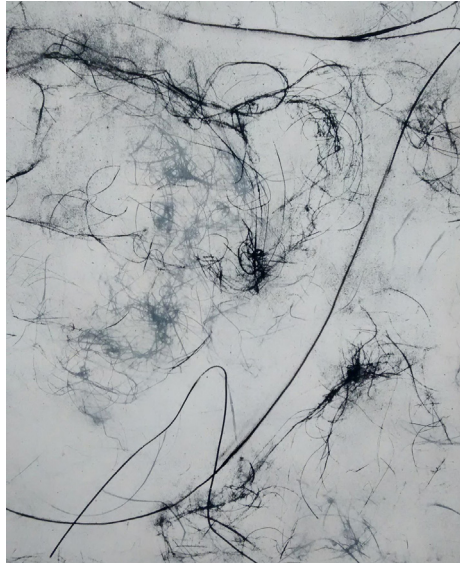

Scripta

Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna
International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture

SCRIPTA

*Revista Internacional de Literatura i Cultura
Medieval i Moderna*

núm. 11 (juny 2018)
Universitat de València

Direcció: Vicent Josep Escartí (Universitat de València)

Secretari: Rafael Roca Ricart (Universitat de València)

Editors: Maite Simon Méndez (Publicacions de la Universitat de València)

J. Enric Estrela García (Universitat de València)

CONSELL DE REDACCIÓ

Anna Maria Babbi, (Università degli Studi di Verona), Josepa Cortés Escrivà (Universitat de València), Eulàlia Duran Grau (Institut d'Estudis Catalans), Antoni Ferrando Francés (Universitat de València), Eulàlia Miralles Jori (Universitat de València), Joan Peytaví Deixona, (Universitat de Perpinyà), Pep Valsalobre Palàcios, (Universitat de Girona)

CONSELL CIENTÍFIC ASSESSOR

Gemma Avenoza Vera (Universitat de Barcelona), Helena Buffery (University College Cork), Júlia Butinyà Jiménez (UNED - Madrid), Antonio Castillo Gómez (Universidad de Alcalá de Henares), Germà Colón Domènech (Institut d'Estudis Catalans), Anna Maria Compagna (Università degli Studi Federico II - Napoli), Antonio Cortijo Ocaña (University of California - Santa Bárbara), Ricardo L. Silveira da Costa (Universidade Federal do Espírito Santo), Dominique de Courcelles (Centre National de la Recherche Scientifique - Paris), Josep Maria Domingo Clua (Universitat de Lleida), Gabriel Ensenyat Pujol (Universitat de les Illes Balears), Immaculada Fàbregas Alegret (Université de Bretagne - Sud), Antoni Furió Diego (Universitat de València), Montserrat Galí Boadella (Benemérita Universidad Autónoma de Puebla), Lluís Gimeno Betí (Universitat Jaume I - Castelló), Albert G. Hauf Valls (Universitat de València), Enric Mallorquí-Ruscalleda (California State University at Fullerton), Elisa Martí López (Northwestern University), Joaquim Martí Mestre (Universitat de València), Josep Martines Peres, (Universitat d'Alacant), Josep Lluís Martos Sánchez (Universitat d'Alacant), Montserrat Piera (Temple University), Mercè Pujol Berché (Université Paris Ouest - Nanterre - La Défense), Patrizio Rigobon (Università degli Studi di Venezia- Ca'Foscari), Valentina Ripa (Università degli Studi di Bari - Aldo Moro), Albert Rossich Estragó (Universitat de Girona), J. Enric Rubio Albarracín (Universitat de València), Flocel Sabaté Curull (Universitat de Lleida), Antoni Simon Tarrés (Universitat Autònoma de Barcelona), Carsten Sinner (Universität Leipzig), Ildikó Szijj (Universitat Eötvös Loránd de Budapest)

Tècnic informàtic: Pedro Castilla Fernández

Auxiliars tècnics: Jose Manuel Carrillo Montero, Joaquín García Lombard

Imatge de la portada: Rafael Martínez Primo

ISSN: 2340-4841

Els textos publicats en aquesta revista estan, si no s'indica el contrari, sota una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 de Creative Commons. Pot copiar-los, distribuir-los i comunicar-los públicament sempre que cite el seu autor i el nom d'aquesta publicació, *SCRIPTA. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna / International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture*, no els utilitze per a fins comercials i no faça amb ells obra derivada. La llicència completa es pot consultar en [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/)

SCRIPTA, Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna, núm. 11 / juny 2018 / sumari
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.11.12600

Sumari

MISCEL·LÀNIA

Salvador Cuenca i Almenar: «Sobre la coherència de l'aristotelisme marquès: la polisèmia del terme “virtut”»	1-21
Jordi Redondo: «Èsquil al <i>Curial e Güelfa</i> »	22-34
Teresa Izquierdo Aranda: «Les ciutats del cavaller Martorell. La representació de l'urbs en el <i>Tirant lo Blanc</i> »	35-51
Enric Querol Coll: «Melcior Febrer, poeta i dramaturg del Baix Maestrat de la primera meitat del segle XVII».....	52-73
Francesc-Joan Monjo i Dalmau: «El restabliment de la Companyia de Jesús a València».....	74-85
Xabier Zabaltza: « <i>Pizkunde</i> : los “renacimientos” de la lengua vasca».....	86-107
Joan-Rafael Ramos: «Els verbs <i>semblar(-se)</i> , <i>resemblar</i> i <i>assemblar(-se)</i> en els diccionaris normatius».....	108-125

MONOGRÀFIC

Gaston Gilabert: «Poesia cantada i teatre a la Catalunya del Barroc i el seu context cultural». Presentació	125-130
Joan Carles Gomis Corell: «Històries escrites, històries cantades i històries pintades. Els goigs en el Barroc valencià»	131-158
Lola Josa: «“Al aire” del <i>to barroco</i> ».....	159-169
Josep Pujol i Coll: «Ressonàncies musicals en l'obra de Fontanella».....	170-177
Gaston Gilabert: «L'èxtasi poètic de Fontanella: metateatre i música a la <i>Lloa per la Tragicomèdia pastoral d'amor, firmesa i porfia</i> »	178-199
Álvaro Torrente: «“¡Gózate, Cataluña!”: La celebració en Barcelona de la recuperació de Carlos II en 1696».....	200-236
Jordi Bermejo Gregorio: «Perdón, restitución y teatro musical: Antonio de Zamora y su visión poético-musical de los sublevados españoles durante la Guerra de Sucesión».....	237-257

RECENSIONS

Antonio Cortijo Ocaña (ed.), <i>Chivalry, the Mediterranean, and the Crown of Aragon</i> (Anna I. Peirats Navarro)	258-261
Gemma Avenzoa & Meritxell Simó & M. Lourdes Soriano Robles (eds.), <i>Estudis sobre pragmàtica de la literatura medieval</i> , (Esther Casaban).....	262-265
Lucero González Suárez, <i>¿Adónde te escondiste, Amado, y me dejaste con gemido? Una Fenomenología Hermenéutica del Cántico Espiritual B, de San Juan de la Cruz</i> (M. Cristina Ríos Espinosa).....	266-270
Josep Cerdà i Ballester & Juan Carlos Navarro Fajardo, <i>El castillo y sacro convento de la orden de Montesa</i> , (Josep Ll. Cebrián i Molina).....	271-274
Francesc J. Monjo i Dalmau (ed.), <i>Jesuites valencians. De l'esplendor Borja a l'ocàs Borbó</i> (Rafael Alemany).....	275-279
Raül Sanchis Francés & Francesc Massip (eds.), <i>La dansa dels altres. Identitat i alteritat en la festa popular</i> (M. del Mar Valls Fusté).....	280-287
Marcela López Arellano, <i>Anita Brenner. Una escritora judía con México en el corazón</i> (Beatrice Barbalato).....	288-292
Laia de Ahumada, <i>Eulàlia Duran i Gram. Converses íntimes</i> (Joan Requesens Piquer).....	293-296
Jordi Carbonell, <i>Elements d'història de la llengua</i> (Ignasi Caballer Llorens).....	297-299
Vicente Lledó-Guillem, <i>The Making of Catalan Linguistic Identity in Medieval and Early Modern Times</i> (Josef Fioretta).....	300-303

Presentació

1. Amb el present número de *Scripta. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna* passem el número 10 i ens endinsem en un nou recorregut: fa més de 5 anys que publiquem amb la regularitat programada la nostra revista, i això és un èxit que es veu compensat pel fet que som ja presents en pràcticament els millors índexs a què podem aspirar. A banda d'això, hem d'assenyalar que aquest número compta, com sempre, amb les dues seccions habituals –*Miscel·lània* i *Monogràfic*–, a més de la secció de les ressenyes. La primera, amb set aportacions, conté cinc textos destinats a l'estudi d'aspectes del món literari medieval i de l'edat moderna, mentre dos més s'ocupen de temes dels segles XIX i XX. La segona part aplega sis treballs dedicats a analitzar i aprofundir en un tema encara poc estudiat: la poesia cantada i el teatre, especialment a Catalunya, però també al País Valencià, durant el període del barroc, tal com veurem més avall. Finalment, l'espai dedicat a les ressenyes compta amb deu recensions.

2. A la secció miscel·lània, en són set, els articles que editem. El primer, de Salvador Cuenca i Almenar, de la Universitat de València, porta per títol «Sobre la coherència de l'aristotelisme marquès: la polisèmia del terme “virtut”», i s'acosta a un aspecte encara poc treballat en la poesia del gran autor valencià. En segon lloc, Jordi Redondo, de la Universitat de València, amb «Èsquil al *Curial e Güelfo*», ofereix noves aportacions al coneixement de les fonts de la nostra novel·la del XV. Tot seguit, Teresa Izquierdo Aranda, de la Universitat de València també, s'aproxima al gran clàssic medieval valencià des d'una òptica diferent. Així, a «Les ciutats del cavaller Martorell. La representació de l'urbs en el *Tirant lo Blanc*», ens fa veure com Martorell fa participar el paisatge urbà en la seua novel·la. Per una altra banda, Enric Querol i Coll, de la Universitat de Barcelona, amb «Melcior Febrer, poeta i dramaturg del Baix Maestrat de la primera meitat del segle XVII», ens ofereix tot un descobriment: un nou autor valencià del barroc, que havia passat totalment desapercebut. A «El restabliment de la Companyia de Jesús a València», Francesc-Joan Monjo i Dalmau, de la Universitat d'Alacant, ens fa veure un fragment de la història accidentada dels jesuïtes a terres valencianes. Encara, Xabier Zabaltza, de la Universitat del País Basc (Euskal Herriko Unibertsitatea), amb «*Pizkunde*: los “renacimientos” de la lengua vasca», ens dóna dades sobre el fenomen que, paral·lel a la nostra renaixença, es va donar en terres basques. Finalment, Joan-Rafael Ramos, de la Universitat de València, amb «Els verbs *semblar(-se)*, *resemblar* i *assemblar(-se)* en els diccionaris normatius», fa una ullada, a través d'uns exemples, als volums que s'encarreguen de fixar les regles per a la nostra llengua.

Pel que respecta a l'apartat monogràfic, en aquest número, amb *Poesia cantada i teatre a la Catalunya del Barroc i el seu context cultural*, coordinat per Gaston Gilabert, de la Universitat de Barcelona, ens apropem al complex món de les relacions entre la poesia, la música i el teatre durant l'edat moderna a Catalunya i a les terres valencianes. Així, comptem amb les aportacions de Joan Carles Gomis Corell, del Conservatori Superior de Música de Castelló - ISEACV, amb «Històries escrites, històries cantades i històries pintades. Els goigs en el Barroc valencià»; Lola Josa, de la Universitat de Barcelona, amb «“Al aire” del *to* barroc»; Josep Pujol i Coll, de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), que ens ofereix el seu treball intítulat «Ressonàncies musicals en l'obra de Fontanella»; el ja esmentat Gaston Gilabert, que hi publica «L'èxtasi poètic de Fontanella: metateatre i música a la *Lloa per la Tragicomèdia pastoral d'amor, firmesa i porfia*»; Álvaro Torrente, de l'Instituto Complutense de Ciencias Musicales, de la Universidad Complutense de SCRIPTA, *Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, núm. 11 / juny 2018 / sumari
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.11.12600

Madrid, que ens ofereix el treball «“¡Gózate, Cataluña!”: La celebración en Barcelona de la recuperación de Carlos II en 1696»; i, finalment, Jordi Bermejo Gregorio, de la Universitat de Barcelona, que publica «Perdón, restitución y teatro musical: Antonio de Zamora y su visión poético-musical de los sublevados españoles durante la Guerra de Sucesión». No ens correspon, ara ni ací, fer la glossa d'aquests treballs, atés que el curador del monogràfic ja se n'ocupa, a la seua presentació.

Per últim, ens cal indicar que publiquem, a la darrera secció, les recensions signades per Anna Isabel Peirats Navarro, Esther Casaban, María Cristina Ríos Espinosa, Josep Lluís Cebrián i Molina, Rafael Alemany, Maria del Mar Valls i Fusté, Beatrice Barbalato, Joan Requesens Piquer, Ignasi Caballer Llorens i Josef Fioretta, els quals ens ofereixen les seues consideracions sobre alguns treballs apareguts en els últims mesos i que, des de la nostra publicació, hem considerat d'interés per als nostres lectors.

3. No volem acabar aquesta presentació del número 11 de *Scripta* sense agrair ben cordialment el treball realitzat per Gaston Gilabert, sense la col·laboració del qual no hauria estat possible el present monogràfic. També, a Josep Enric Estrela, que, com és habitual, s'ha ocupat de qüestions referides a la maquetació del present número; i, encara, a l'artista plàstic Rafael Martínez Primo, que ens ha autoritzat la reproducció d'una obra seua *in progress*, per tal d'il·lustrar la portada d'aquest número de la nostra publicació. També, com sempre, volem manifestar un agraïmet molt especial als avaluadors externs, que, silenciosament i de manera altruïsta, fan una tasca impagable. Sense tots ells i sense l'esforç evident dels autors i de les autores d'aquest volum, el número de *Scripta* que ara veu la llum a través del món virtual, hauria estat impossible.

Vicent Josep Escartí
Director de SCRIPTA